

УДК 658.153.2

Гісем С.І., Мамлюк В.А.,

«Менеджмент бізнес-організацій», 3 курс

Науковий керівник – Ушеренко С.В.,

к.е.н, доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Робочий капітал як фактор забезпечення платоспроможності підприємства

У науковій літературі відсутнє однозначне визначення поняття «робочий капітал». Зокрема, поняття «робочий капітал» використовується як показник ефективності фінансового менеджменту та як індикатор операційної ліквідності компанії.

Так, наприклад, Козловський А.Т. розглядає робочий капітал підприємства як категорію для означення ліквідності, що формується як різниця між потребою у фінансуванні поточних операційних активів (дебіторська заборгованість, запаси) та наявними джерелами фінансових ресурсів завдяки відстроченню оплати за небанківськими зобов'язаннями. [1]

Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги підприємства в першу чергу залежить від двох параметрів – середнього періоду розрахунку зі сторони дебіторів та розміру продажів.

Наступним елементом робочого капіталу є запаси підприємства, до яких відносяться: сировина, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби, матеріальні цінності, що призначені для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва та адміністративних потреб, незавершене виробництво, готова продукція, товари тощо. [3]

Кредиторська заборгованість є важливим компонентом робочого капіталу – її розмір в першу чергу залежить від періоду відстрочки, прописаного у контрактах з контрагентами, а також від обсягу товарів, робіт та послуг, що закупаються у процесі звичайної діяльності підприємства.

Податкові зобов'язання по податку на прибуток та податку на додану вартість є важливою складовою робочого капіталу, що в свою чергу впливає на динаміку грошових потоків підприємства. Для визначення впливу на розмір податкових активів необхідно взяти до уваги загальну суму надходжень товарів, робіт та послуг за проектом та виокремити ті елементи, які будуть оплачені з врахуванням суми ПДВ. З іншої сторони, розрахунковий період повернення до нормальних значень балансу по заборгованості з ПДВ буде залежати від щомісячного сальдо по ПДВ у ході операційної діяльності підприємства. [2]

Робочий капітал розраховується за наступною формулою:

Робочий капітал = Оборотні активи – Короткострокові зобов'язання.

Коефіцієнт поточної ліквідності = Оборотні активи / Короткострокові зобов'язання.

Для практичного дослідження обрано Акціонерне товариство «Київський вітамінний завод». Розглянемо, як змінилися показники ліквідності підприємства за період 2015-2017 років (табл. 1).

Таблиця 1

Оцінка ліквідності Акціонерного товариства «Київський вітамінний завод» за період 2015-2017 років

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 рік
Запаси, тис.грн	211192	329017	438752
Дебіторська заборгованість, тис.грн	102479	150786	239688
Грошові кошти, тис.грн	13329	11165	15529
Короткострокові зобов'язання, тис.грн	191134	217759	258294
Поточна частина довгострокових зобов'язань, тис.грн	7982	19635	73571
Робочий капітал, тис.грн	127884	253574	362104
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,64	2,07	2,09

За результатами проведених розрахунків було визначено, що робочий капітал у Київського вітамінного заводу протягом 2015-2017 рр. мав тенденцію до зростання за рахунок щорічного збільшення обсягу запасів, дебіторської

заборгованості, грошових коштів, короткострокових зобов'язань, а також, поточної частини довгострокових зобов'язань.

Отже, завдяки робочому капіталу можна визначити поточну платоспроможність компанії, що створює базу для оперативного управління ліквідністю. Якщо протягом планового періоду обсяг робочого капіталу залишається стабільним, то це означає, що фінансування підприємства здійснюватиметься відповідно до принципу конгруентності строків. Також ефективне управління робочим капіталом припускає в першу чергу рішення стратегічно значущих проблем для компаній, до яких належать: підтримання безперервної ліквідності компанії, створення умов для її сталого розвитку, забезпечення збалансованості грошових потоків, прогнозування, бюджетування та постійний моніторинг грошових потоків.

Список використаних джерел:

1. Козловський А.Т. Заходи щодо управління робочим капіталом як напрямок оптимізації грошових потоків вітчизняних підприємств // Конкурентоспроможність національної економіки: Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції. – К., 2016. – С. 226-228.
2. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій : Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій : від 23.02.98 № 22. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://is.gd/BzEGZo>
3. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.
4. YouControl — повне досьє на кожну компанію України [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: <https://youcontrol.com.ua>